

تعداد صفحه سؤال: 4 صفحه

021-2936

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

نمره به عدد: نمره به حروف:		نمره تجدید نظر به عدد:	
		نمره به حروف:	
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	
محل مهر و امضاء مدیر			
سؤالات			
قلمرو زبانی ۷ نمره			
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.		
۱	خنیده:	حلاوت:	
	ندیمان:	خود:	
۲	نقش‌های «چون» را در بیت زیر مشخص کنید؟ الف) چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان‌گیر		
۳	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. حق تعالی چون (اسناف/اصناف) موجودات می‌آفرید. فرو ماند در لطف و (صنع/سنع) خدای		
۴	غلط املایی را پیدا کنید و اصلاح کنید. الف) مردان بار را به نیروی حمّت و بازوی حمیت کشند، نه قوت تن. ب) در آن دریای خون در قرس خورشید		
۵	در عبارات زیر رابطه‌های معنایی را پیدا کنید. (ترادف-تضاد-تناسب) الف) ادبار-اقبال ب) شفق - شام ج) زمین - آسمان د) نژند - خوار		
۶	نقش‌های دستوری جملات زیر را مشخص کنید. الف) که روزی رسان قوت <u>روزش</u> بداد ب) که خلق از وجودش در <u>آسایش</u> است		
صفحه ی ۱ از ۴			

۰/۵	۷	را ی فک اضافه را شرح دهید و بگویید در کدام متن زیر وجود دارد؟ الف) قربت را خطر بسیار است. ب) این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندین اعزاز می خوانند.
۰/۵	۸	آرایه‌ی استفهام انکاری را در متن زیر شرح دهید. شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟
۱	۹	در هر عبارت زیر را چه نقشی دارد. بیچارگی ورا چو دیدند. پس جبرئیل را بفرمود.
قلمرو ادبی ۵ نمره		
۰/۵	۱۰	حفظ شعر. الف) / رهروی کبک نیاموخته ب) باز کشید از روش خویش پای /
۰/۵	۱۱	حافظ مربوط به کدام قرن هجری است و اشعار او در کدام قالب شعری است؟
۰/۵	۱۲	شعر پرورده‌ی عشق اثر کیست و مربوط به کدام منظومه‌ی عاشقانه‌ی معروف است؟
۱	۱۳	آرایه‌ی کنایه را در دو بیت زیر پیدا کنید و شرح دهید. الف) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده ایران کهن دید ب) چون موسم حج رسید، برخاست / اشتر طلبید و محمل آراست
۱	۱۴	استعاره‌ها را در عبارات زیر پیدا کنید و بگویید هر کدام استعاره از چه چیزهایی هستند. الف) از آن دریای بی پایاب، آسان ب) غروب آفتاب خویشتن دید
۰/۵	۱۵	بیت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید. دو مورد کافی است. از این سد روان در دیده‌ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت
صفحه ی ۲ از ۴		

۰/۵	یک آرایه در دو متن زیر یکسان است. آن را پیدا کنید. الف) در آن باران تیر و برق پولاد ب) محراب زمین و آسمان اوست	۱۶
۰/۵	آرایه‌ی موجود در «گفت: اَنّی خالقُ بشرًا مِنْ طین. خانه‌ی آب و گل آدم من می‌سازم.» چیست؟ شرح دهید؟	۱۷
قلمرو فکری ۸ نمره		
۴	معنی هر یک را به نثر روان بنویسید. الف) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه ب) مجنون چو حدیث عشق بشنید / اول بگریست، پس بخندید ج) در این بود درویش شوریده‌رنگ / که شیری برآمد، شغالی به چنگ د) اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت. ن) می‌داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش و) در امتداد نگاه متفکرش، افق‌های روشن تدبیر مُلک و رعیت‌پروری را می‌خواند. ه) توده‌های دود و آتش و گرد و غبار، با آخرین حلقه‌های شب درآمیختند. ی) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکند	۱۸
۰/۷۵	مفهوم کلی متن زیر کدام است. مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود، چنان که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود.	۱۹
۰/۷۵	سعدی در بیت زیر انسان تهی‌دست را به چه چیزی توصیه می‌کند؟ گرت ز دست بر آید، چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد	۲۰
صفحه ی ۳ از ۴		

۱	با توجه به متن زیر به پرسش‌های آمده پاسخ دهید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش الف) حلقه در گوش نهادن کنایه از چیست؟ ب) سینه، مجاز از چیست؟ د) جناس را در بیت پیدا کنید؟	۲۱
۷۵/۰	شاعر در بیت زیر چه صحنه‌ای را توصیف کرده است. فرو می‌ریخت گردی زعفران رنگ / به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران	۲۲
۷۵/۰	شعر در <i>مواج‌سند</i> مربوط به کدام گونه‌ی ادبی و کدام واقعه‌ی تاریخی ایران است؟	۲۳
صفحه ی ۴ از ۴		

جمع بارم : ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحدحافظ
کلید سؤالات نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

www.sarayedanesh.com

نام درس: ادبیات فارسی یازدهم
نام دبیر: آقای یوسفی
تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰ / ۲۰
ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. حنیده: مشهور ندیمان: همراهان حلاوت: شیرینی، لذت خود: کلاه خود	
۲	نقش‌های «چون» را در بیت زیر مشخص کنید؟ الف) چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان‌گیر چون اول پیوند وابسته ساز، چون دوم ادات تشبیه	
۳	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. حق تعالی چون (اسناف/اصناف ص) موجودات می‌آفرید. فرو ماند در لطف و (صنع ص/سنع) خدای	
۴	غلط املایی را پیدا کنید و اصلاح کنید. الف) مردان بار را به نیروی حمّت = همّت و بازوی حمیّت کشند، نه قوت تن. ب) در آن دریای خون در قرص=قرص خورشید	
۵	در عبارات زیر رابطه‌های معنایی را پیدا کنید. (ترادف-تضاد-تناسب) الف) ادبار-اقبال = تضاد ب) شفق - شام = تناسب ج) زمین - آسمان = تناسب د) نژد - خوار = ترادف	
۶	نقش‌های دستوری جملات زیر را مشخص کنید. الف) که روزی رسان قوت روزش بداد = مفعول ب) که خلق از وجودش در آسایش است = مسند	
۷	رای فک اضافه را شرح دهید و بگویید در کدام متن زیر وجود دارد؟ الف) قربت را خطر بسیار است. ب) این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندین اعزاز می‌خوانند. الف. رای فک اضافه ما بین مضاف و مضاف الیه فاصله می‌اندازد: خطرِ قربت بسیار است.	
۸	آرایه‌ی استفهام انکاری را در متن زیر شرح دهید. شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟ تاکید چیزی در قالب انکار آن	
۹	در هر عبارت زیر را چه نقشی دارد. بیچارگی ورا چو دیدند. = نشانه‌ی مفعولی پس جبرئیل را بفرمود. = حرف اضافه	
قلمرو ادبی ۵ نمره		

۱۰	حفظ شعر. (الف) / رهروی کبک نیاموخته (ب) باز کشید از روش خویش پای /
۱۱	حافظ مربوط به کدام قرن هجری است و اشعار او در کدام قالب شعری است؟ قرن هشت، غزل
۱۲	شعر پرورده‌ی عشق اثر کیست و مربوط به کدام منظومه‌ی عاشقانه‌ی معروف است؟ نظامی، لیلی و مجنون
۱۳	آرایه‌ی کنایه را در دو بیت زیر پیدا کنید و شرح دهید. (الف) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده ایران کهن دید به خون آلوده دیدن کنایه از کشته شدن (ب) چون موسم حج رسید، برخاست / اشتر طلبید و محمل آراست محمل آراستن کنایه از آماده‌ی سفر شدن
۱۴	استعاره‌ها را در عبارات زیر پیدا کنید و بگویید هر کدام استعاره از چه چیزهایی هستند. (الف) از آن دریای بی‌پایاب، آسان = دریای بی‌پایاب استعاره از رود سند (ب) غروب آفتاب خویشتن دید = آفتاب استعاره از عمر
۱۵	بیت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید. دو مورد کافی است. از این سد روان در دیده‌ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت متناقض‌نما، اغراق، کنایه، استعاره، مراعات نظیر
۱۶	یک آرایه در دو متن زیر یکسان است. آن را پیدا کنید. = مجاز (الف) در آن باران تیر و برق پولاد (ب) محراب زمین و آسمان اوست
۱۷	آرایه‌ی موجود در «گفت: آنی خالقُ بشرأ من طین. خانه‌ی آب و گل آدم من می‌سازم.» چیست؟ شرح دهید؟ تضمین، آوردن آیه، حدیث یا متنی عیناً در متن.
قلمرو فکری ۸ نمره	

۱۸	معنی هر یک را به نثر روان بنویسید. (الف) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه درک از ناآگاهی کامل‌ترین حالت عقل است (ب) مجنون چو حدیث عشق بشنید / اول بگریست، پس بخندید وقتی مجنون حرف از عشق شنید، ابتدا گریه کرد و سپس خندید (ج) در این بود درویش شوریده‌رنگ / که شیری برآمد، شغالی به چنگ درویش آشفته حال در این افکار بود که شیری آمد و شغالی را شکار کرد (د) اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت. اما خداوند پس از قدرت‌نمایی‌اش، رحمت کرد. (ن) می‌داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش پدرش که به او گوش می‌داد، با شنیدن حرف‌های او ساکت شد (و) در امتداد نگاه متفکرش، افق‌های روشن تدبیر مُلک و رعیت‌پروری را می‌خواند. در عمق نگاه متفکر عباس میرزا، آینده‌ی درخشانی در حکومت‌رانی و مردم‌داری می‌دید. (ه) توده‌های دود و آتش و گرد و غبار، با آخرین حلقه‌های شب درآمیختند. در آخرین ساعات شب حجم انفجارها بسیار بالا بود. (ی) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکند وقتی توسط لشکر محاصره شد، مانند کشتی اسبش را در رود انداخت
۱۹	مفهوم کلی متن زیر کدام است. مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود، چنان که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود. هنر آن است که در میان مردم باشی و گناه نکنی نه در خلوت و انزوا.
۲۰	سعدی در بیت زیر انسان تهی‌دست را به چه چیزی توصیه می‌کند؟ گرت ز دست بر آید، چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد به آزاده بودن
۲۱	با توجه به متن زیر به پرسش‌های آمده پاسخ دهید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش (الف) حلقه در گوش نهادن کنایه از چیست؟ بندگی (ب) سینه، مجاز از چیست؟ دل (د) جناس را در بیت پیدا کنید؟ جوش و گوش
۲۲	شاعر در بیت زیر چه صحنه‌ای را توصیف کرده است. فرو می‌ریخت گردی زعفران رنگ / به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران صحنه‌ی جنگ و تیراندازی
۲۳	شعر در /مواج سند مربوط به کدام گونه‌ی ادبی و کدام واقعه‌ی تاریخی ایران است؟ ادبیات پایداری، جنگ ایران و مغول
جمع بارم : نمره	
نام و نام خانوادگی مصحح : امضاء:	